

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) ซึ่งแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 วิธี คือ

- การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- การวิจัยภาคสนาม โดยการทดลองจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มละไม่เกิน 12 คน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวม 10 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมมิได้จัดกิจกรรมใดๆ ให้เพียงแต่ให้ตอบแบบสอบถามก่อนและหลังการวิจัยเท่านั้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. ประชากร

ประชากรที่ใช้สำหรับการศึกษานี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2543 จำนวนประมาณ 1,500 คน ดังนั้นการวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้จึงใช้วิธีการเลือกประชากรตัวอย่างแบบจงใจ (Purposive Sampling) กล่าวคือจะเลือกประชากรจากนักศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะดังนี้

1. เป็นนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของนักศึกษาศาสนศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแทนของนักศึกษาศายวิทยาศาสตร์
2. มิได้พักอาศัยอยู่กับครอบครัวหรือผู้ปกครอง แต่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยหรือเอกชน
3. มีความสนใจในการเข้าร่วมการทดลองตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข. กลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการประสาสัมพัทธ์แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม และคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม รับสมัครสมาชิกเข้าร่วมกลุ่ม ผลปรากฏว่ามีนักศึกษาเข้าร่วมกลุ่มทดลอง 30 คน คือ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม 18 คน คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มีนักศึกษาสมัครเข้าร่วมกลุ่มจำนวน 12 คน ส่วนกลุ่มควบคุมมีนักศึกษาสมัครเข้าร่วมกลุ่ม 60 คน ได้แก่ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม และคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คณะละ 30 คน หลังจากทีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ตอบแบบสอบถามก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้นำผล

คะแนนของกลุ่มควบคุมเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองเพื่อคัดเลือกกลุ่มควบคุมที่มีผลคะแนนใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยแยกเป็นคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม 18 คน และคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จำนวน 12 คน

ค. การแบ่งกลุ่มทดลอง

การรับสมัครกลุ่มทดลอง มีนักศึกษาเข้าร่วมกลุ่มจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่เกินกว่าความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษา จึงต้องแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็นกลุ่มย่อย โดยมีเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตามคณะวิชาที่นักศึกษาสังกัด ผลปรากฏว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีตารางเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน จึงสามารถกำหนดเวลาเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม แบ่งการจัดกลุ่มได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก 11 คน กลุ่มที่สอง 7 คน
- คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แบ่งการจัดกลุ่มได้ 2 กลุ่มเช่นกัน คือ กลุ่มแรก 7 คน กลุ่มที่สอง 5 คน

2. สมาชิกของกลุ่มต้องสามารถร่วมกิจกรรมกลุ่มตามเวลาที่กำหนดและไม่สามารถย้ายกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องสัมฤทธิ์ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว มีข้อความเรื่องครอบครัว รายได้ของนักศึกษา โรงเรียน วิชาที่ชอบและไม่ชอบ อุปนิสัยที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็ง เพื่อนสนิท ความสามารถพิเศษ งานอดิเรก ความคาดหวังในการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทดลอง ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามเพื่อการทดสอบ มีลักษณะดังนี้

ลักษณะเครื่องมือ มีคำถามจำนวน 57 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

- การเห็นคุณค่าตนเองและมั่นใจตนเอง 13 ข้อ
- การมีระเบียบวินัย และการวางแผนชีวิต 16 ข้อ
- การจัดการกับอารมณ์และความเครียด 16 ข้อ
- ความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น 12 ข้อ

ลักษณะของคำถาม เป็น การถามตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยมีลักษณะคำถามดังนี้

1. เป็นข้อความที่มีความหมายทางด้านบวก 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 4 5 8 9 11 12 14 15 17 18

23 24 25 26 27 30 33 34 35 37 42 43 44 46 47 50 51 54 56

2. เป็นข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ 27 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 3 6 7 10 13 16 19 20 21 22

28 29 31 32 36 38 39 40 41 45 48 49 52 53 55 57

การตรวจให้คะแนน

- ถ้า ตอบว่า “ใช่” ในคำถามที่มีข้อความทางด้านบวก ให้ 1 คะแนน

- ถ้า ตอบว่า “ไม่ใช่” ในคำถามที่มีข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ ให้ 1 คะแนน

รวมคะแนนแบบสอบถาม โดยเอาคะแนนแต่ละข้อมารวมกัน ทั้งหมดจะได้ 57 คะแนน

การหาค่าความเที่ยง

คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากคณะศิลปศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 30 ชุด หาค่าความเชื่อถือโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค โดยได้ค่าความเชื่อถือของแบบสอบถามในระดับ .7260

3. แบบประเมินผลของผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทดลอง เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษา สิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดกลุ่ม เช่น ระยะเวลาในการเข้ากลุ่ม สถานที่จัดกลุ่ม อาหารว่าง ผู้นำกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงของสมาชิกภายหลังการเข้ากลุ่ม และข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเป็นระยะๆ ดังนี้ ระยะแรก ตั้งแต่ วันที่ 6 มิถุนายน 2543 ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์และรับสมัครกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อทดสอบก่อนการเข้ากลุ่มทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ระยะที่ 3 ดำเนินกิจกรรมกลุ่มให้คำปรึกษา 10 สัปดาห์ แก่กลุ่มทดลอง ระยะที่ 4 เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเพื่อการทดสอบหลังการเข้ากลุ่มให้คำปรึกษาทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และให้กลุ่มทดลองทำแบบประเมินผลของผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มระหว่างนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมกับนักศึกษาคณะสาธาณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม บันทึกการประชุมกลุ่ม มาร่วมวิเคราะห์และอภิปรายผล

